

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINĖS SAUGOS ĮSTATYMO NR. VIII-971
9 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 30¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO
IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-657
40 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ
(TAP-20-417; TAP-20-418; TAP-20-419) (TAIS NR. 20-3964; 20-3054; 20-3963)**

2020-03-23 Nr. NV-765

Vilnius

1. Projekto rengėjas: Teisingumo ministerija.

2. Projekto tikslas: suteikti Vyriausybei teisę prireikus nustatyti valstybės lygio ekstremalioje situacijoje gyventojams, valstybės ir savivaldybių įstaigoms ir institucijoms, kitoms įstaigoms ir ūkio subjektams būtinų prekių ir (ar) paslaugų maksimalias didmenines ir (ar) mažmenines kainas, taip pat kitus šių prekių ir (ar) paslaugų pardavimo ar teikimo būtinus apribojimus (parduodamų prekių vienetų skaičius, pardavimo ar paslaugų teikimo vietas, prekių išvežimo/eksporto iš Lietuvos Respublikos laikinus draudimus ir pan.).

3. Dabartinė situacija:

- Galiojančios Civilinės saugos įstatymo nuostatos nenumato galimybės reguliuoti prekių ar paslaugų kainų ekstremaliosios situacijos metu, nustačius pardavėjų ar paslaugų tiekėjų piktnaudžiavimą staigiai išaugusios paklausos atveju ar esant prekių ar paslaugų trūkumui. Valstybės operacijų vadovui, Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai, Vyriausybei nesuteikti įgaliojimai vykdyti kainų priežiūrą ir reguliavimą.

4. Projekto esmė:

- siūloma numatyti valstybės lygio ekstremaliojoje situacijoje gyventojams, institucijoms ar ūkio subjektams būtinų prekių ir (ar) paslaugų kainų ir prieinamumo monitoringą. Monitoringą vykdytų Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba;
- nustačius valstybės lygio ekstremalioje situacijoje gyventojams, institucijoms ar ūkio subjektams būtinų prekių ir (ar) paslaugų trūkumą ir (ar) šių prekių ar paslaugų gamintojų, pardavėjų ar paslaugų tiekėjų piktnaudžiavimą susiklosčiusia ekstremalia situacija siekiant gauti nepagrįstų pajamų ar pelno iš šių prekių pardavimo ar paslaugų tiekimo, Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba apie tai informuotų valstybės operacijų vadovas, kuris galėtų siūlyti Vyriausybei priimti sprendimą dėl kainų reguliavimo ir pardavimo sąlygų ir kitų ribojimų nustatymo;
- šie apribojimai turėtų būti nustatomi laikantis proporcingumo principo, nepažeidžiant sąžiningos konkurencijos ir ūkio subjektų lygiateisiškumo bei nustatant maksimalų ribojimų taikymo terminą, kuris negali būti ilgesnis už ekstremaliosios situacijos trukmę ir turėtų būti atšaukiami nedelsiant, išnykus jų įvedimo priežastims;
- Vyriausybei dėl numatomų kainos ir kitų apribojimų gavus Konkurencijos tarybos nuomonę ir reglamentavus kainas (nustačius kitus apribojimus), Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba vykdytų reguliuotų kainų laikymosi priežiūrą ir taikytų atsakomybę nesilaikymo atvejais;
- Vartotojų teisių apsaugos įstatymas pildomas galimybe skirti šiame įstatyme numatytas baudas ir už Civilinės saugos įstatyme numatytų reikalavimų nesilaikymą.

5. Derinimas: Įstatymų projektai pateikti derinti Ekonomikos ir inovacijų, Vidaus reikalų, Sveikatos apsaugos ir Žemės ūkio ministerijoms bei Konkurencijos tarybai su prašymu pastabas ir pasiūlymus pateikti ypatingos skubos tvarka.

6. Atitiktis Vyriausybės programai: tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatos neįgyvendinamos.

7. Dalykinio vertinimo išvada: atsižvelgiant į Teisingumo ministerijos pasiūlymą, kad dėl Lietuvos Respublikoje susiklosčiusios valstybės lygio ekstremalios situacijos bei paskelbto karantino įstatymų projektuose numatytos teisinių priemonės turi būti patvirtintos nedelsiant, įstatymų projektai svarstyti artimiausiame Vyriausybės posėdyje.

Patarėjas

Arvydas Nevas

Arvydas Nevas, tel. 8 706 63 787, el. p. arvydas.nevas@lr.lt